

# TystofteFondens håndbog om identificering af flyvehavre

# TystofteFondens håndbog om identificering af flyvehavre

## 3. udgave

Udgivet: 16. juli 2021

© 2021 Tekst: Martin Himmelboe

© 2021 Illustrationer: Martin Himmelboe, hvis ikke andet er angivet

TystofteFonden

Teglværksvej 10

4230 Skælskør

E-mail: [certificering@tystofte.dk](mailto:certificering@tystofte.dk)

Hjemmeside: <http://www.tystofte.dk>

Henvendelser vedrørende faglige spørgsmål, rettelser, forslag og ændringer bedes rettes til [certificering@tystofte.dk](mailto:certificering@tystofte.dk) eller direkte til den ansvarshavende medarbejder:

### Ansvarlig for avlskontrol:

Martin Himmelboe

Tlf. : 8172 8403

E-mail : [mhi@tystofte.dk](mailto:mhi@tystofte.dk)

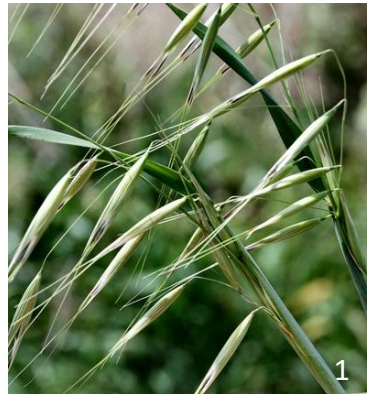
# Definition af flyvehavre

§1... Ved flyvehavre forstås planter af *Avena fatua* L., *A. sterilis* L., og andre vildtvoksende etårige havrearter, der har løsningslag ved grunden af en eller flere kerner i småakset.

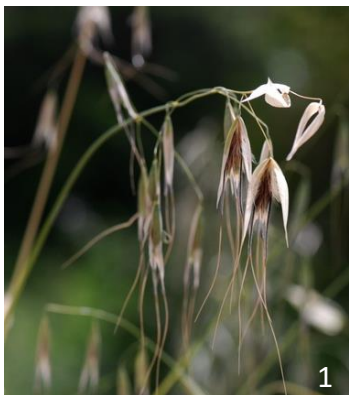
Under denne definition er følgende arter relevante i Danmark:



***Avena fatua***  
Flyvehavre



***Avena sterilis* ssp. *sterilis***  
Gold havre

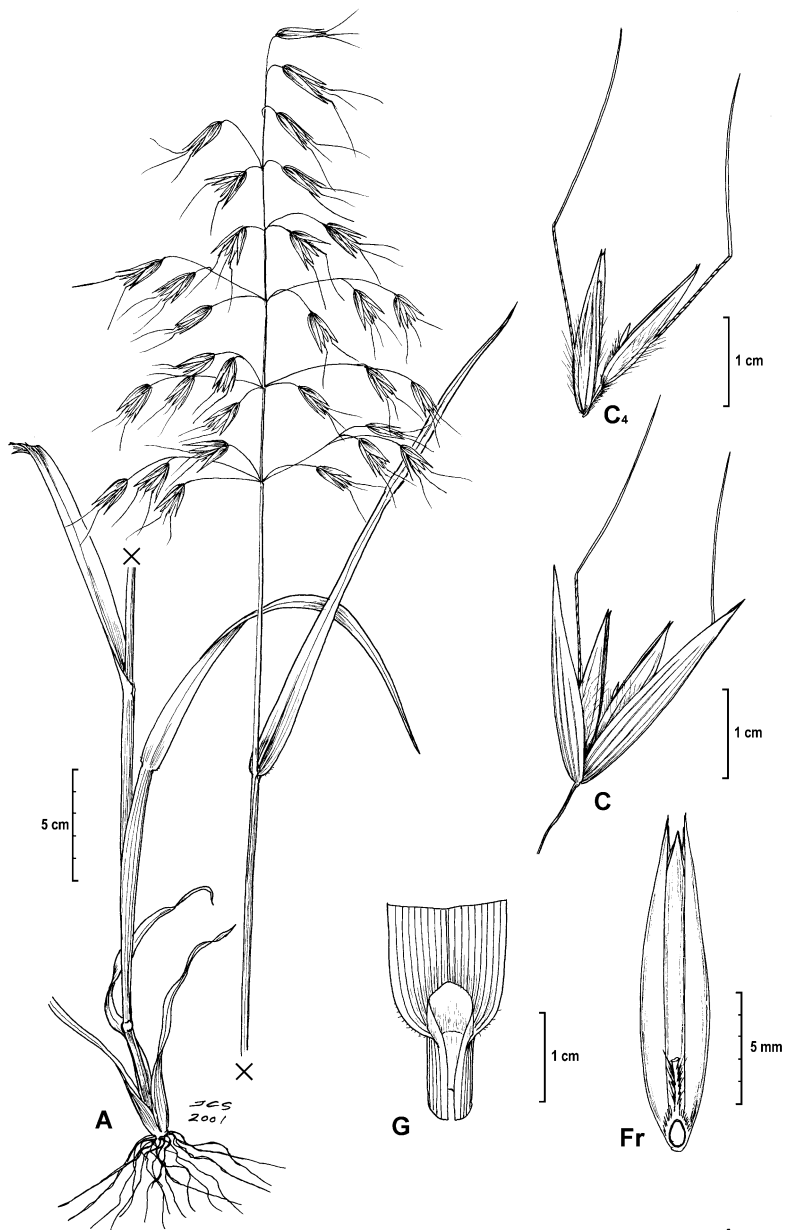


***Avena sterilis* ssp. *ludoviciana***  
"Vinterflyvehavre"



***Avena barbata***  
Skæg-havre

# Flyvehavre – *Avena fatua*



*Avena fatua*  
3

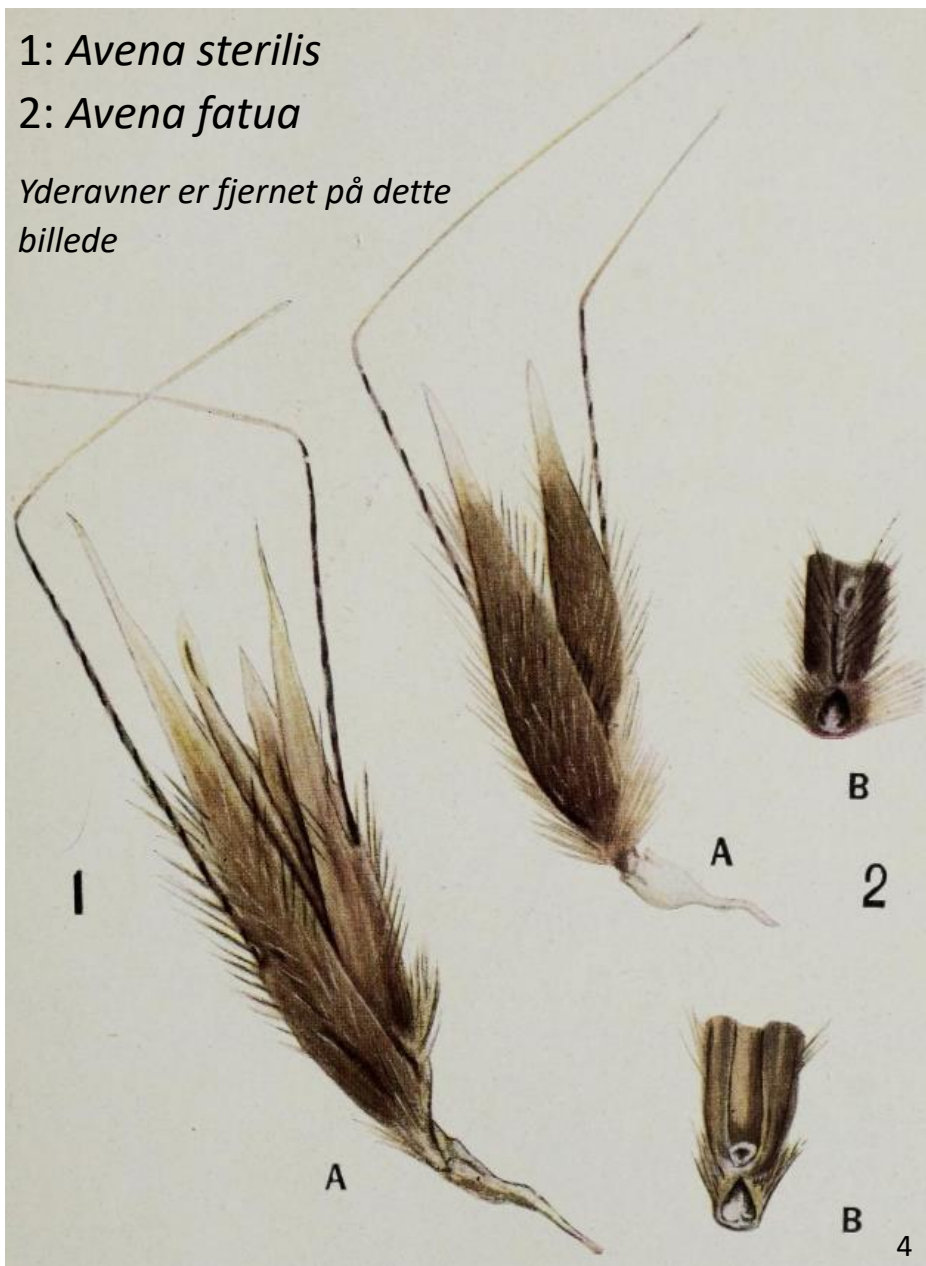


# Gold havre / Vinterflyvehavre - *Avena sterilis*

1: *Avena sterilis*

2: *Avena fatua*

Yderavner er fjernet på dette billede



## *A. sterilis* ssp. *sterilis* vs. *ludoviciana*

***Avena sterilis* ssp. *sterilis* ligner *fatua*, men har længere småaks og stak**

**Småaks:** 30-45 mm lange

**Stak:** 65-80 mm lang.

**Øvre yderavne:** 30-40 mm lang

***Avena sterilis* ssp. *ludoviciana* ligner *fatua*, men kan have længere småaks og stak**

**Småaks:** 20-32 mm lange

**Stak:** 30-60 mm lang.

**Øvre yderavne:** ca. 25 mm lang.

# *Avena fatua* vs. *Avena sterilis*

## *Avena fatua*



Stak på alle blomster. Kernene smides enkeltvis.

## *Avena sterilis*



Kun stak for 1. og 2. blomst. Smider hele småakset.

## Skæg-havre – *Avena barbata*

Skelnes fra *fatua* og *sterilis* på det dybt tvedelte dækblad. Modsat Purhavre er dækbladet hos skæg-havre tæt beklædt med lange, lyse, stive hår, og rachilla er ikke stilkagtigt forlænget under nederste blomst.



2



# Nærliggende forvekslingsmuligheder



***Avena sativa***  
Alm. havre



***Avena sativa***  
Fatuoid havre

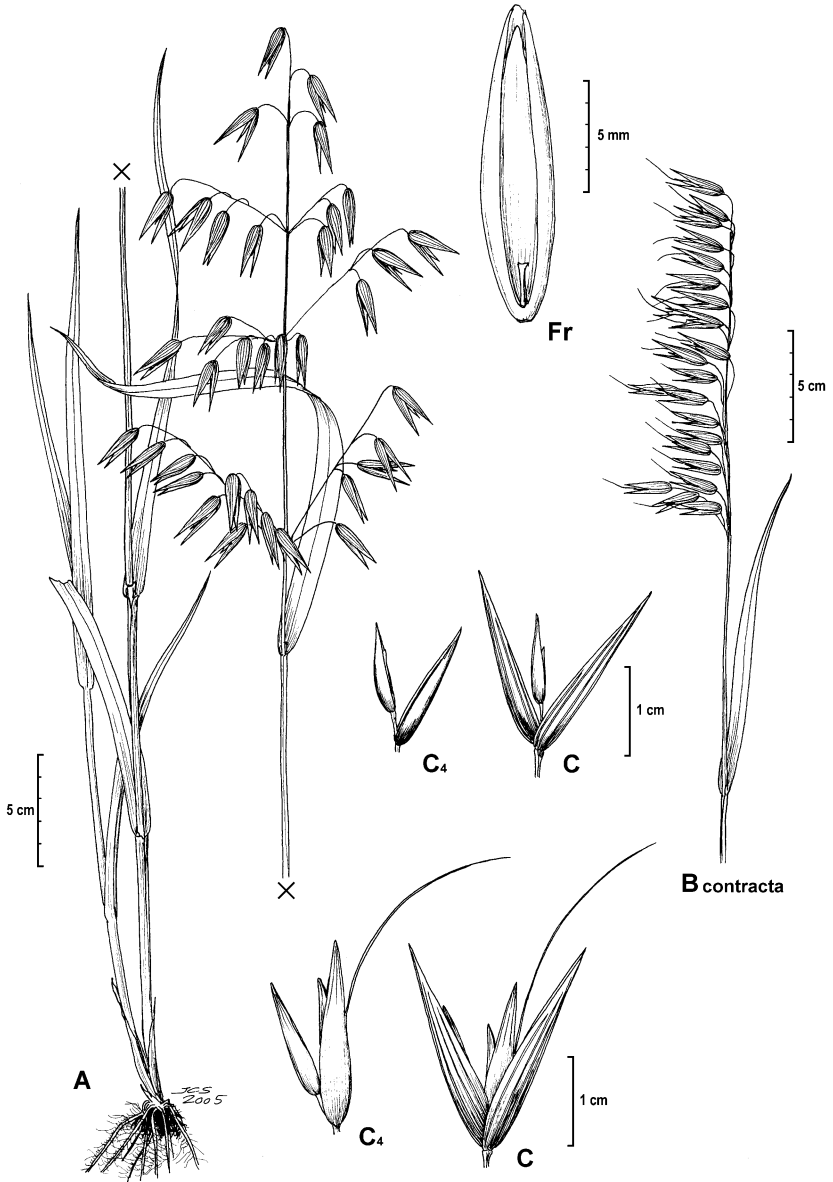


***Anisantha sterilis***  
Gold hejre

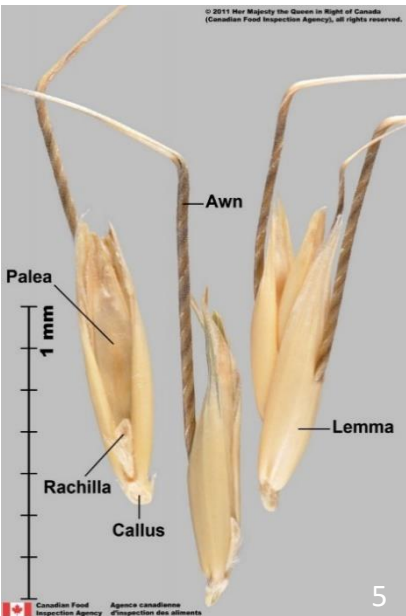


***Avena strigosa***  
Purhavre

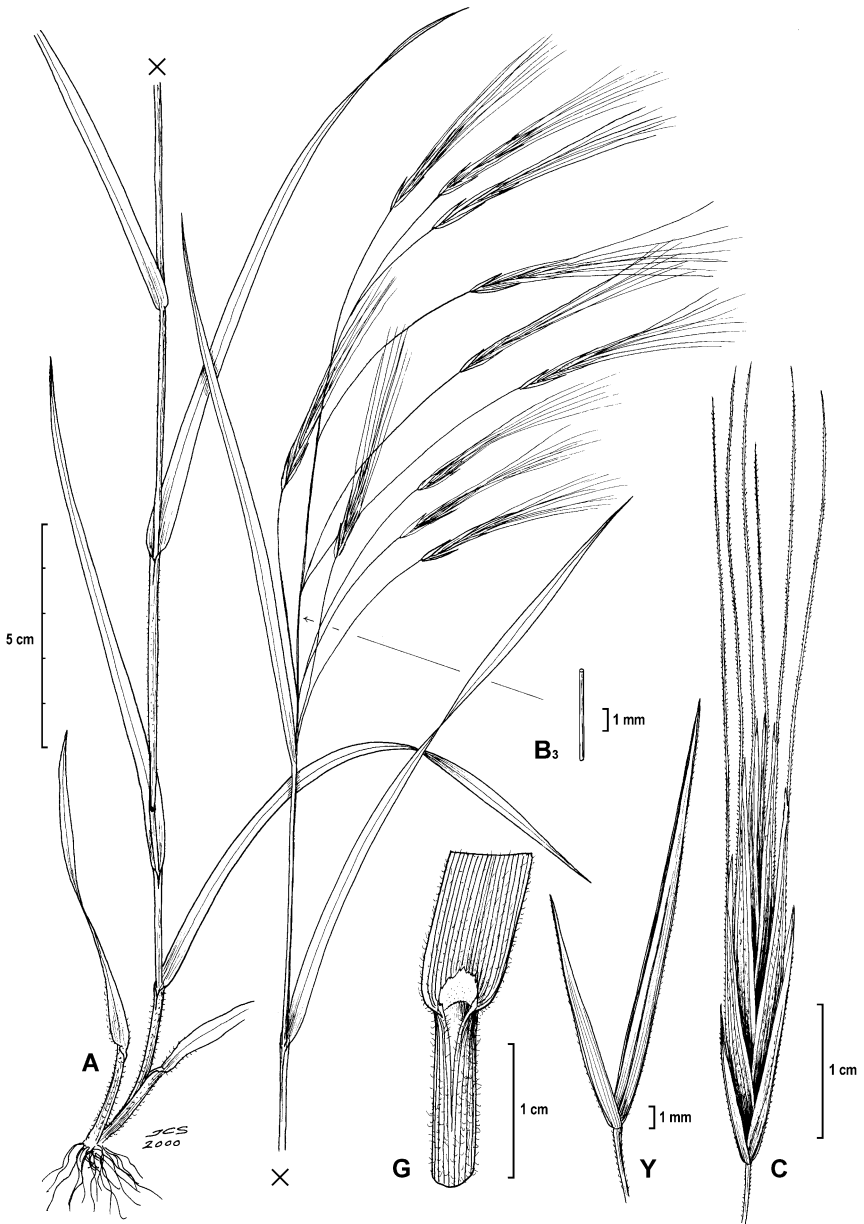
# Alm. havre – *Avena sativa*



# Fatuid havre – *Avena sativa*



# Gold hejre – *Anisantha sterilis*



*Anisantha sterilis*  
3

# Purhavre – *Avena strigosa*



*Avena strigosa*

3

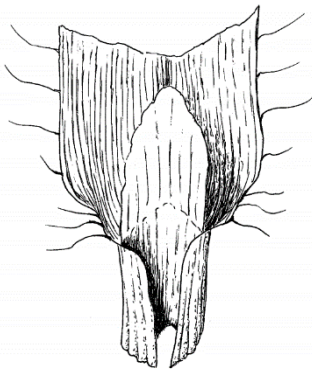
## Genkendelse i vegetativt stadie

Nederste del af bladene på flyvehavre (og alm. havre) er snoet **mod uret**, når planten ses oppefra. Bladspidserne er dog indimellem snoet med uret.

Hos byg, hvede og rug er bladene snoet **med uret**.







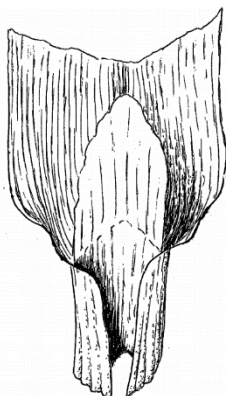
## **Flyvehavre**

*Bladtænder:* manglende

*Skedehinde:* medium til lang

*Blade:* Ofte kantbehåring på nederste halvdel

*Bladfarve:* Grøn



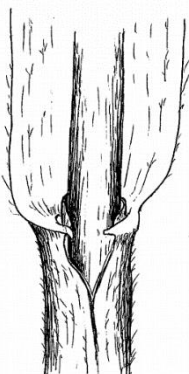
## **Alm. havre**

*Bladtænder:* manglende

*Skedehinde:* medium til lang

*Blade:* oftest uden behåring, men lange hår ved bladbasis kan være til stede på nogle sorter

*Bladfarve:* oftest blå-mørkegrøn, nogle lysere grøn



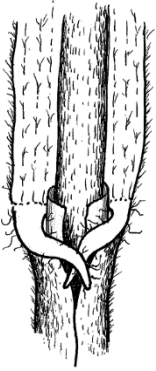
## **Alm. rug**

*Bladtænder:* små, uden hår, afrundet spids

*Skedehinde:* meget kort

*Blade:* kan have randhår

*Bladfarve:* blå-grøn



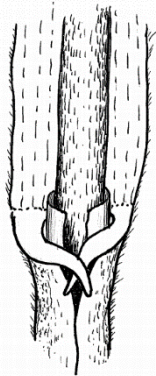
## Alm. hvede

*Bladtænder:* lange, hårede, afrundet spids

*Skedehinde:* medium

*Blade:* med behåring

*Bladfarve:* Mørkegrøn



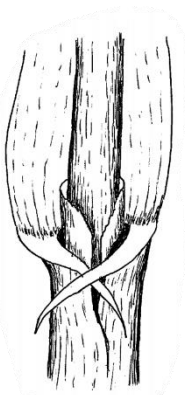
## Triticale

*Bladtænder:* veludviklede, med/uden hår, afrundet spids

*Skedehinde:* medium

*Blade:* kan have behåring

*Bladfarve:* blå-grøn



## Byg

*Bladtænder:* meget lange, uden hår, ender i en spids

*Skedehinde:* medium til lang

*Blade:* oftest uden behåring

*Bladfarve:* blegt grøn

## *Avena fatua*

Vegetativt stadie. Bemærk at bladene er snoet mod uret



## *Avena fatua*

Vegetativt stadie. Bemærk randhåret.





## *Avena fatua*

Plante under skridning. Bemærk det manglende skedelukke, størrelsen på skedehinden og bladrandens behåring



## *Avena fatua*

Blomsterstand, løs og med lange grene





# *Avena sativa*

Blomsterstand, kompakt, korte grene



# Fatuoid havre

Blomsterstand, kompakt som alm. havre



# *Avena strigosa*

Blomsterstand og småaks, tvedelte dækblade



# Sammenligning af havre



*Anisantha sterilis*

Blomsterstand



# Sammenligning af småaks





# Billedreferencer

1. J. S. Schou, eol.org
2. Matt Lavin, eol.org
3. Jens Christian Schou
4. N.Y.Cornell University Agricultural Experiment Station
5. Canadian Food Inspection Agency
6. Stephen Moss Consulting
7. Alberta Government

TystofteFonden 

